

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Poniedziałek dnia 22 Października v. s. 1828 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Czernichow, dnia 25 września.

(z Gazety Sanktpetersburskiej.)

Starożytne miasto nasze uszczęśliwione zostało przybyciem NAYJAŚNIEJSZEY CESARZOWEY ALEXANDRY FEDOROWNY z JEY WYSOKOŚCIĄ WIELKĄ XIĘŻNICZKĄ MARYĄ NIKOLAJEWNĄ.

Od połowy dnia, ulice, od Kijowskiej rogatki do Soboru, napełnione były mnóstwem ludu, który się zbierał z okolic miasta, i pragnął widzieć NAYJAŚNIEJSZĄ PODRÓŻNĄ. Jasna i spokojna pogoda sprzyjała wiernym poddanym WIELKIEGO MONARCHY naszego do uyrzenia Anielkiego oblicza Żony i Córki Jego: albowiem NAYJAŚNIEJSZA PANI raczyła wjeżdżać do miasta w otwartéj landarze, o godzinie pół do czwartej w południa. Odgłos dzwonów i okrzyki głośniego ura! przeprowadzały NAYJAŚNIEJSZĄ CESARZOWĄ do Soboru Przemienienia Pańskiego, naydawniejszey świątyni w Rossyi; gdzie u wejścia spotkana była z Krzyżem od Przewielebnego Laurencyusza Arcybiskupa Czernichowskiego i Nieżyńskiego, także od Matorossyjskiego Wojennego Gubernatora Xiążęcia Nikołaja Grzegorzewicza Repnina; spełniającego obowiązek Gubernatora Cywilnego, Wice-Gubernatora N. B. Polikowskiego; Marszałka Gubernialnego S. M. Sziraja; Matorossyjskiego Dyrektora poczt, tudzież od wszystkich Wojskowych i Cywilnych Urzędników pierwszych sześciu klass. Cerkiew była napełniona, jak mieszkami, tak i przyjezdnymi stanu szlacheckiego i kupieckiego damami, które, poruszone uczuciami serdeczności i miłości wiernych poddanych ku NAYJAŚNIEJSZEY SWEY MONARCHINI, szczególnie ciskały się nasycić oczy swoje JEY oglądaniem; także mnóstwem Urzędników wojskowych i cywilnych, którzy wszyscy, podług uczynionego rozrządzenia przez P. Matorossyjskiego Wojennego Gubernatora, znajdowali się na miejscach sobie wyznaczonych.

NAYJAŚNIEJSZA CESARZOWA, ucałowała Krzyż s., raczyła wejść do cerkwi, gdzie, po wysłuchaniu nabożeństwa za zdrowie i pomyślność CESARZA JEGOŚCI i całej NAYJAŚNIEJSZEY FAMILII i mnogie JEY lata, raczyła udać się do domu P. Matorossyjskiego Wojennego Gubernatora, przeznaczonego na przybywanie NAYJAŚNIEJSZEY PANI.

Tegoż dnia stał się godnym przyjęcia od JEY CESARSKIEY MOŚCI, Przewielebny Arcybiskup Laurencyusz, oraz byli przedstawiani przez P. Matorossyjskiego Wojennego Gubernatora: Sprawujący obowiązki Gubernatora Cywilnego, Marszałek Gubernialny i Matorossyjski Poczty-Dyrektor. NAYJAŚNIEJSZA CESARZOWA, na okazanie WYSOKIEY SWEY łaskawości, NAYMIŁOŚCI WIEY raczyła zaszczyścić każdego SWÉM przemówieniem i dozwoleńiem ucałowania ręki; wieczorem całe miasto wspaniale było oświecone. Mnóstwo wszelkiego stanu, płci i wieku mieszkańców miejskich i przyjezdnych w pojazdach, oraz pieszych bezprześcannie zbiegało się ku domowi, zajmowanemu przez NAYJAŚNIEJSZĄ CESARZOWĄ i uszczęśliwione było kilka razy oglądaniem NAYJAŚNIEJSZEY PANI, kiedy raczyła zbliżyć się do okna.

Nazajutrz, zrana, o godzinie 10, przed JEY CESARSKĄ MOŚCIĄ miały szczęście stawić się: Dwornicy NAYJAŚNIEJSZYCH CESARZOWYCH Freylina Xiężniczka

Prascewja Piotrówna Prozorowska; synowice Hrabiego Wiktora Pawłowicza Koczubeja; *Nadzieja* i *Elżbieta* Grzegorzewiczówny Miłoradowiczówny i małżonka Jenerał-majora Helena Piotrówna Ulrichowa.

Przed samym wyjazdem NAYJAŚNIEJSZA CESARZOWA, nagrodziwszy podarunkami Urzędników, którym paruczone było urządzenie kwatery, raczyła przyjąć chleb i sol od obywateli miasta i żydów, także od Nieżyńskiego zgromadzenia greckiego.

Po czém, wsiadłszy do karety z JEY CESARZOWĄ WYSOKOŚCIĄ WIELKĄ XIĘŻNICZKĄ MARYĄ NIKOLAJEWNĄ, i Kamer-Freyliną Hrabianką Orłówną-Czesmienską, raczyła udać się szczęśliwie w dalszą drogę, o godzinie 10 zrana, w pożądaném zdrowiu, przeprowadzana serdecznemi, powszechnemi życzeniami zdrowia i lat mnogich dla NAYJAŚNIEJSZEY CESARZOWEY i całego NAYJAŚNIEJSZEY Domu.

Helsingfors dnia 8 października.

Dnia 1 tego miesiąca, odbywało się uroczyste otwarcie CESARSKIEGO Uniwersytetu Alexandrowskiego, który, na skutek NAYWYŻSZEY Manifestu, następnego w dniu 9 (21) października, 1827 roku, przeniesiony tu został z miasta Abo. Po wezwaniu zostającego w ciągu tego roku w obowiązku Rektora, Professora doktora Miurena, wszystkie należące do Uniwersytetu urzędowe osoby, razem ze zgromadzonymi już do uniwersytetu studentami, zebrały się w obranym do czasu dla Uniwersytetu domu. Po przybyciu sprawującego obowiązek Kanclerza Uniwersytetu, P. Radcy Taynego, Hrabiego Rebintera, razem z NAYWYŻEY naznaczonym do sprawowania obowiązku Wice-Kanclerza przy Uniwersytecie P. Jenerał-Porucznikiem Tieslewem, Rektor i inni członkowie uniwersyteckiego Konsystorza przyjęli ich i przeprowadzili do sali posiedzeń; gdzie P. Tayny Radca Hrabia Rebinder, uczyniwszy krótką przemowę, wprowadził P. Jenerał-Porucznika Tieslewa do obowiązków Wice-kanclerza. Potém sala była otworzona dla innych urzędowych osób uniwersytetu i uczącey się młodzieży, a P. Radca Tayny Hrabia Rebinder, oraz po nim Wice-kanclerz P. Jenerał-Porucznik Tieslew w krótkich słowach przemówili do Professorów i uczniów Uniwersytetu. Po czém ci wszyscy, razem z całym Uniwersytem, o godzinie 10 zrana, udali się w uroczystym porządku, do Kościoła mieskiego, dla wysłuchania Mszy s., po której zeszli się do naznaczoney na tę uroczystość sali Senackiego gmachu, gdzie już przedtém zebrałi się Wice-prezydenci i Członkowie CESARSKIEGO Senatu, znajdujący się tu urzędnicy wojskowi i cywilni, jako też niemała liczba mieszkańców miasta. Rektor Uniwersytetu, wszedłszy na katedrę, w głos odprawił modlitwę o pomyślność nowo-odkrytego Uniwersytetu, i miał mowę, zawierającą w sobie: „rzut oka na rozwinięcie się i postępy oświecenia krajowego w Finlandyi; którą też mową zakończona była uroczystość, o godzinie 2 po południu; tegoż dnia zaproszeni byli przez P. Radcę Taynego, Hrabiego Rebintera, PP. Wice-prezydenci i Członkowie CESARSKIEGO Senatu, znaczniejsi ze znajdujących się tu i w twierdzy Sweabarg-

skiey Urzędnicy wojskowi i Cywilni, również też profesorowie Uniwersytetu na obiad, w czasie którego spełniano toasty za zdrowie CESARZA JEGO MOŚCI, NAJJAŚNIETSZYCH CESARZOWYCH, JEGO CESARZEWICZOWSKIEY WYSOKOŚCI NASTĘPCY TRONU i całego NAJJAŚNIEJSZEGO DOMU CESARSKIEGO, takż i Kanclerza Uniwersytetu. Po czém zaraz na przełożenie P. Hrabiego Rebindera spełniono zdrowie P. Finlandzkiego Jenerał-Gubernatora, walecznych Ruskich obrońców Oyczyzny, CESARSKIEGO Finlandzkiego Senatu i CESARSKIEGO Uniwersytetu, Alexandrowskiego.

Dnia 2 i 3, ze zwyczajną uroczystością, wprowadzeni byli do obowiązkow nowo naznaczeni profesorowie: filozofii praktyczney Magister Tengstrem, i wymowy Magister Linser; dnia 4, Konsystorz Uniwersytetski zaczął swoje posiedzenia, a 6 rozpoczęły się lekcyje publiczne.

Liczba przybyłych już studentów dochodzi 285, i codziem wzrasta.

Sankt-Petersburg, dnia 12 października.

(Journal de St. Petersbourg.)

Okrety angielskie *Laurel*, *Entreprise* i *Autum*, wyszły z Kronsztadtu dnia 3 h. m., które wiatr gwałtowny pozrywał z kotwic i uszkodził liny, zmuszone były powrócić tam d. 7; ostatni z tych, wyruszył znowu d. 8, naprawiwszy swe szkody. Okręt amerykański *Cherub*, który był bliżkim wyjścia pod żagle, wpędzony został, d. 7 wiatrem, na statek angielski *Neptun*, któremu urwał kotwicę i uszkodził burzę. Statki angielskie *Siverrine* i *Mars*, które płynęły do Kronsztadtu, jeden z balastem, a drugi z solą, wpędzone zostały przez burzę na mieliznę blisko Krasney-Górki; chwycono się wszelkich środków potrzebnych do ich ocalenia.

— CESARSKA Akademia Nauk postanowiła swoim kosztem ułatwić podróż archeologiczną po Rosyji; ważne to przedsięwzięcie poruczone zostało P. Radcy Honorowemu *Strojewowi*. JO. Xiążę *Lieven*, Minister oświecenia publicznego, upoważnił Akademię do nabycia zbioru manuskryptów i blach rytowanych, jakoteż zielnika, pozostałych po P. *Marschal de Bieberstein*.

FRANCYA.

Paryż dnia 10 października.

(Journal de St. Petersbourg.)

Birza Paryzka. Pięć od sta, 105 fr. 80. — Trzy od sta, 74 fr. 10. — Akcyje bankowe, 1825 fr. — Pożyczka Królewsko-Hiszpańska, 79½ fr. — Pożyczka Haytańska, 672 fr. 50.

— Kardynał *Latil*, arcybiskup Reymski, wydał do biskupów, swoich sufraganów, list następujący: *Reims, 25 września*.

„Mości Panie. Gdy Król Jmć raczył mi komunikować odpowiedź z *Rzymu*, względem postanowien z d. 16 czerwca, obowiązuje mnie do wiadomienia o tém W Pana, mam przeto honor donieść Mu, że Jego Świątobliwość, przekonany o przywiązaniu niezachwianém biskupów francuzkich ku J. K. M. również, jak o miłości pokoju i wszelkich innych prawdziwych interesów ś. naszej Religii, dał odpowiedź, iż biskupi powinni polegać na wysokiej pobożności i mądrości Króla, w wykonywaniu postanowien, i postępować zgodnie z tronem.”

— Margrabia *Rozende*, nadzwyczajny Poseł portugalski przy dworze wiedeńskim, który się był udał do Genuy, dla oczekiwania przybycia Królowey Donny *Maryi da Gloria*, przejeżdżał za-wczora, spiesząc jak najszybciej do Londynu, dokąd podobno został wezwany przez gońca, którego doń wystąpił Margrabia *Palmella*.

Tulon dnia 29 września.

(z teyże gazety.)

Pomiędzy nowinami z Morei, które bryg *Hussard* przywiózł do Francyi, gloszą nader ciekawie, oprócz tych, o którychśmy już donieśli.

Wojsko Ibrahima liczy jeszcze 20,000 ludzi dosyć dobrze uzbrojonych do prowadzenia wojny; wszelako nie zdało się xiążęciu egipskiemu

wystawiać powtórnie na próbę waleczności wojowników francuzkich; zdecydował się nareszcie zacząć wyprowadzenie wojska, i przyrzekł da-ley to uskutecznić. Celem ułatwienia tego i przyspieszenia, ponieważ flotylla egipska nie była dostateczną do przewiezienia od razu wszystkich wojsk i bagażów egipskich, przeto Admirał *de Rigny* ofiarował, jak słyhać, pomoc w statkach przewozowych francuzkich: co też przyjęto; tak więc oswobodzenie Morei od wojska egipskiego, rychło ma przysię do skutku.

Zapewniają także, iż przedsięwzięcie obrane przez Ibrahima nie było, ani dobrowolném, ani rozważoném, lecz tylko było skutkiem dobrego zna-lezienia się jenerała *Maison* i Admirała *Rigny*, jakoteż maytków i żołnierzy francuzkich. Pierwsze kroki wystąpienia były trudne, a nawet burzliwe; wojsko Egipskie, które zdawało się zrazu by-dyć do tego gotowém, zbliżając się do brzegów morskich dla zabrania się na statki, starało się jed-nak zajmować i zapewniać sobie najlepsze sta-nowiska wojskowe do atakowania i obrony. Ad-mirał *Rigny*, poznawszy tę taktykę, rozkazał na-tychmiast eskadrze francuzkiej wejść do przysta-ni Nawaryńskiej; a dla większey pogrózki Ibra-himowi, kazał uszykować w pierwszej linii, tak-ażeby były naywidoczniejsze, też same statki, któ-re były tak straszliwemi dla Egipcyan, w czasie bitwy Nawaryńskiej. Poczém wszystko przygo-tował do nowej bitwy. Ze swey znowu strony, jenerał *Maison*, uczynił najlepsze rozporządzenia. Krok ten sprawił zupełny skutek, a Ibrahim za-czął się wynosić.

Dla użytku swego wojska, miał Ibrahim wiel-ką liczbę wielbłądów, służących do przewoże-nia żywności z okolic; zostało mu ich niewiele, i te będą użyte dla wojska francuzkiego; Egipcya-nie, doświadczając przez niejaki czas głodu, powy-bijali i pojedli inne.

Dnia 1 października. Rząd francuzki kazał jeszcze najać w Marsylii 60 statków handlowych różnych narodów, podnoszących w ogóle 20,000 beczek, celem kontynuowania wyprawy do Morei. Codziem wyruszają statki handlowe z Marsylii do Morei, tudzież okręty genueńskie, z żywnością i innymi zapasami dla wojska francuzkiego. Wojska, wyprawione na *Atalancie*, składały się z żoł-nierzy, opóźnionych dla choroby lub urlopu, a którzy przeto nie mogli się zabrać ze swojemi re-gimentami. Statek handlowy, nazwiskiem *Marya*, płynący z Marsylii, zawinął do Tulonu, skąd się uda do Alexandryi. Słyhać, że ma na pokładzie, jako podróżnych, inżyniera, drukarza z prassami, tudzież innych artystów, przeznaczonych do służ-by baszy Egiptu. Ciągłe największa czynność pa-nuje w arsenale, spieszą z ukończeniem statków, będących na warsztatach, dla tym większego uzu-pełnienia naszej marynarki, i zastosowania jej snadniey do potrzeb wypraw: Algierskiej i Mo-reyskiej. Z drugiey strony, korpus artylleryi ma-rynarki i ekwipażów liniowych, dokłada wszel-kich usiłowań ku wyćwiczeniu, jak najszybciej, młodych kanonijerów morskich. Ćwiczenia z dzia-łami prawie codziennie się odbywają w szkole po-ligonowey, naprzeciw przystani Tulońskiej.

ANGLIA.

Londyn dnia 10 października.

(Journal de St. Petersbourg.)

Królowa Portugalska, przybywszy tu dnia 6 wieczorem, wysiadła do hotelu *Grillon*, śród naj-żywszych okrzyków, i niezmiernego mnóstwa wi-dzów. Dóm letni Lorda *Lucan*, *Laneham*, obra-ny został na mieszkanie Królowey.

— Wice-admirał *Codrington* przybył dnia 7 do *Portsmouth*, okrętem *Warspite*, 74-działo-wym. Wyjechał z Malty dnia 11 września. Floty sprzymierzone znajdowały się pod Nawarynem, gdzie oczekiwały przybycia kapitana *Campbell*, który ma polecenie, eskortować drugą dywizyę wojska Ibrahima baszy.

— Otrzymano dnia 7 depeze od P. *Strat-fort-Canning* pod dniem 11 września; uskuteczni-ło się oczyszczenie Morei.

— Dzienniki oranżystów Dublińskie oświadczają swoje nieukontentowanie z powodu, że zgromadzenie katolików nie przestaje odbywać schadzek, pomimo proklamacyi lorda namiestnika, przeciwko zgromadzaniom się nieprawym. Powiadają, że lord kanclerz Irlandyi wyjechał w godzinie, po otrzymaniu instrukcyi od Xięcia *Wellingtona*, i że już przybył do Dublina.

— Gazeta *Goniec* następnie wyraża o stanie Irlandyi:

„Położenie Irlandyi staje się codziennie okropniejszem: katolicy i protestanci nawzajem dokładają największych usiłowań, aby sobie nawzajem rozkazywać i wpływ mieć do parlamentu. Stronictwa na siebie patrzą, czekając tylko okoliczności, którą im łada wypadek podać może, do pograżenia kraju w wojnę domową. Nie zwykliśmy mówić tak o Irlandyi; lecz ostatnie doniesienia, któreśmy otrzymali, więcey nas trwożą, aniżeli kiedykolwiek.”

— Taż gazeta donosi, że, podług ostatnich listów, blokada *Dardanellów* przez flotę *Rosyjską*, nie była jeszcze rozpoczętą.

— List jeneralnego Konsula *Rosyjskiego* *M. G. Benkhousena* do komitetu gospody *Lloydsa*, donosi, iż statki, naładowane bawełną, mogą się wolno udawać do *Stambułu*, i że gotów jest wydać świadectwa, które, nie uwalniając od przetwarzania, mogą atoli służyć do skrócenia tej formalności.

— Gazeta *Times* oświadcza, iż ma nadzieję, że major *Laing*, trzeci raz jeszcze przeżyje zabójstwo literackie, którego się na nim dopuszcza gazeta *Goniec*.

— Hrabia *Dalhousie*, były gubernator *Kanady*, przybył do *Łondynu*.

— Oto są niektóre szczegóły o młodej Królowej *Portugalskiej*: *J. K. M.* jada śniadanie o w pół do ósmey, obiad o w pół do pierwszey, a wieczór o 7mey. Po każdym jedzeniu pije filiżankę herbaty, a nigdy kawy. Kładzie się spać między godziną 8mą a 9tą. Guwernantką jej jest Hrabina *Itapagipe*. Inne osoby z jej orszaku są: margrabia *Barbacena*, wice-hrabia *Itabayana*, margrabia i margrabina *Palmella*, dwaj synowie Hrabiny *Itapagipe*, kawaler *Saldanha*, Hrabia *Catharin*, kawaler *Almeida*, *Baptista Pereira* i *Kerchhofer*, który jest sekretarzem poselstwa *Brazylijskiego*. Rząd angielski podejmuje wszystkie koszta na potrzeby Królowej, co do jej osoby. Poseł zaś *Brazylijski* bieżący koszt na jej orszak.

— Wyniesienie *Bolwara* nie znalazło żadnego sprzeciwienia się w *Venezueli*, gdzie jenerał *Soublette* został mianowany naczelnikiem prowincyi, które obowiązki wprzód już spełniał. Wpłynęła przeciwko *Peru* miała być uchwaloną od maja.

Dublin dnia 3 października.

(Journal de St. Petersburg.)

Oto jest proklamacya, ogłoszona w *Dublinie* przez lorda namiestnika, jeneralnego gubernatora *Irlandyi*.

„Zważając, że w pewnych hrabstwach tej części Królestwa *Zjednoczonego*, zgromadzenie się w wielkiej liczbie poddanych *J. K. M.* świeżo miało miejsce; że te zgromadzenia, złożone z osób pieszych i konnych, zbierających się w różnych miejscach, mniey więcey odległych, zgodnie działają, pod wodzą naczelników, i przybierają postać trybu i karności wojskowej, lub okazują inne cechy i znaki nieprawne, z wielką szkodą spokojności publiczney, a przeto są szustnym postrachem spokojnych i dobrze myślących poddanych *J. K. M.*”

„Zważając oraz, żeśmy się dowiedzieli, jakoby w innych częściach *Irlandyi*, pewne osoby snuły się po kraju, celem wzywania i podbudzania do zbierania się ciżby ludu, w zamiarze przeciwnym prawom, z wielkiem zatrwożeniem poddanych *J. K. M.*, i, że naruszają tym sposobem spokojność i bezpieczeństwo publiczne.

„Zważając też, że zbieranie się podobney gawiedzi, w sposób tak zatrważający, jest jawną obrzą i widocznym pogwałceniem praw, i że podobne zgromadzenia powinny być zakazane.

„A zważając, że wiele osób dobrych zamiarów, ale nieroztropnych, mogłoby się dać uwieść ludzaczemi pozorami do połączenia się z owemi zgro-

madzeniami, i do uczęszczania na nie, zgola nie wiedząc o karach; jakie w tym względzie prawo przepisuje.

„My, lord namiestnik jenerslny, jenerałny gubernator *Irlandyi*, postanowiwszy zabronić podobnych schadzek nieprawnych, i zapobiedz im na dal, osądziwszy za słuszną, ogłosić tę proklamacyą, ostrzegając uroczyście i ściśle wszystkich wiernych poddanych *Króla Jmci*, aby poprzestali odtąd utrzymywać lub uczęszczać na takie zgromadzenia, i upominamy surowie, ażeby zaniechali, ile w ich jest mocy, zgromadzeń i schadzek tego rodzaju, a tym sposobem, aby zapobiegli niebezpieczeństwu i klęskom, ztąd wynikającym.

„A mając zamiar i niewzruszone postanowienie wykonania ściśle prawa i kar, które ono przepisuje na wykraczających, rozkazujemy szeryfom, merom, sędziom pokoju i innym urzędnikom sądowym, których to się tycze, aby dawali ze swej strony pomoc ku wypełnieniu tego prawa, wzbraniając zbierania się podobnym tłumom i zgromadzeniom, oraz ku rozpraszaniu ich i rozpędzaniu, śledzeniu i ściganiu tych, którzy przestąpią w rzeczy tego ostrzeżenia, po jego ogłoszeniu.

Dan w zamku *J. K. M.* w *Dublinie*, dnia 1 października 1828.

Z rozkazu Jego Namiestnikowskiej Mości,
(podpisano) *F. Leweson-Gower*.

N I E M C Y.

Sztutgard dnia 9 października.

(Journal de St. Petersburg.)

Oddawna zdrowie *Królowej Jmci wdowy*, było nadwężone. i *J. K. M.* w cierpiącym zostawała stanie. W nocy z d. 4 na 5, *J. K. M.* uczuła wielką trudność w oddychaniu, co, wespół z innemi jej cierpieniami, żywą wznieciło obawę. Wszelako stan jej nie pogorszył się d. 5. Lecz w nocy trudność oddechu znacznie się powiększyła, i d. 6 o godzinie 2 z południa, *Monarchini* ta zakończyła życie, z przyczyny wrzodu w piersiach. *J. K. M.* narodziła się d. 29 września 1766, poślubiła zesłanego *Króla Fryderyka*, d. 18 maja 1797, a owdowiała do 30 października 1816. Dwór przywdział żałobę na 24 tygodni, to jest do d. 24 marca 1829.

— D. 5, *Król Jmć*, dawał audyencyą *P. Obrzeczkowowi*, rzeczywistemu *Radcy stanu*, nadzwyczajnemu *Posłowi* i pełnomocnemu *Ministrowi Rosyjskiemu*, który miał zaszczyt złożyć *J. K. M.* swoje listy wierzytelne.

Karlsruhe dnia 7 października.

(Journal de St. Petersburg.)

Wczora, w dniu imienia *J. K. W. Margrabiny Amelii*, *Xiężna* ta, której zdrowie od d. 15 wielce się polepszyło, poddała się operacyi katarakty. *J. K. W.* Wielki *Xiążę* sprowadził w tym celu, z *Bonn*, doktora *Walther*. Operacya doskonale się udała; *J. K. W.* mogła czytać i poznawała otaczające ją osoby.

Od brzegów Elby, d. 8 października.

(Journal de St. Petersburg.)

Ponieważ żółta gorączka zjawiała się w *Gibraltarze*, statki przeto, z tego portu przybywające, nie będą wpuszczane na *Elbę*, ani też do kwarantany *Kuxhaweńskiej*; ale będą musiały oczyścić się w innej jakiej kwarantanie. Ścisły przegląd został przepisany na statki, przybywające z portów, pomiędzy *Alikantem* a przylądkiem *6. Wincentego* leżących.

SPRAWY TURCKIE.

Stambuł d. 12 września.

(Journal de St. Petersburg.)

Wojna z *Rosyją* wprawi nas w wielką trudności pieneżne, jeżeli się długo pociągnie, lub jeżeli się tylko wstrzyma, dla rozpoczęcia nanowo. Skarb prywatny *W. Sułtana*, równie jak skarb publiczny; są wyczerpane. Zdaje się, że znowu jest zamiar układania się o pożyczkę z niektórymi domami *Franków*; mają traktować, jak słysząc, z bankierami *Chrześcijańskimi* i *Israelskimi* w *Smirnie* i stolicy. Wiadomości zatrważające doszły do nas z *baszali*ku *Erzerumskiego*. Stronictwo

janczarów tey prowincyi poddało się nareszcie ponader żwawych zamieszkach, a środki zostały obrane, celem wstrzymania kroków zwyciężkich jenerała *Paskiewicza*. — Z przyczyny nadeszłej odpowiedzi od Xięcia *Wellingtona* na list *Reis-Effendego*, odbyło się nadzwyczajne zgromadzenie *Dywanu*.

O BASZALIKU ACHAŁCYCHSKIM. (*)

(Journal de St. Petersburg).

Kraina ta, którą jeografowie zowią *Gruzyą* turecką, znana jest w *Gruzyi*, i od najdawniejszey starożytności znana była, pod nazwiskiem *Dżawacheti*, od *Dżawachosa*, wnuka *Kartlosa*, założyciela albo raczej reformatora *Gruzyi*. Roczni *Gruzyjskie* zowią także prowincyą tę *Samcche*, cohy można wytłumaczyć przez *Sami cyche* (trzy twierdze), lub, że mieszkańcy jey zowią się *Meschi*, lub nareszcie, że należała do dawney stolicy *Gruzyi* *Mccheti*, miasta, założonego przez *Mcchetosa*, syna *Kartlosa*, a oycę *Dżawachosa*.

Władcy tey krainy, którzy niegdyś nosili tytuł *Mtawari*, to jest: Wielki Xiąże, mieli nadawany od Królów *Gruzyi* tytuł *Emin Spassalari*, czyli naczelnego dowódcy, marszałka polnego. Król *Jerzy VI*, który panował w *XVI* wieku, a znany jest ze swego regulamentu wojskowego, zawartego w kodexie króla *Wachtanga*, nadał władcy *Sergijuszowi Dżakel* tytuł *Atabaga* (pierwszego Xiążęcia, albo arcyxięcia), zamiast *Mtawari*, a kraina ta od owego czasu mianuje się *Samcche-Saatabago*, albo krócey, *Saatabago*, to jest: arcyxięstwem.

Za panowania *Jerzego VIII*, w *15m* wieku, kiedy państwo *Greckie* dostało się pod jarzmo *Ottomanów*, *Atabag-Kwarkwar*, człowiek chytry i przewrotny, który się był wyniósł na tę dostojność przez intrygi, i uznany był od tego *Monarchy*, ku któremu tań nazywającą nienawiść, potrafił namówić wielu innych hołdowników do zbuntowania się przeciwko Królowi, zapewniając ich, jako z nich naysilniejszy, iż nie da mu najmniejszey pomocy; udał się ten zamiar, a *Kwarkwar* stał się również niepodległym. Królestwo *Gruzyi* podzieliło się na trzy, to jest: na królestwa: *Kartalinii*, *Kachetyi* i *Imeretyi*; oraz na pięć Xięztw, jako to: *Saatabago*, *Mingrelii*, *Gurielu*, *Abchazyi* i *Swaneti*.

Wszelkie usiłowania Króla *Jerzego VIII* celem odzyskania części swojego królestwa, które się zpod jego władzy wyrzuciły, były bezskuteczne; bądź z przyczyny oporu, jakiego doznał wewnątrz; bądź dla wkroczenia do *Kartalinii* *Szacha Perskiego*, *Hassan Bega*, który spustoszył tę prowincyą, wtargnął do *Saatabago*, celem pokonania *Kwarkwara*. Na nieszczęście, król *Jerzy* dostał się w niewolę, i niemógł się z niej wyrwać, nawet po śmierci *Kwarkwara*, aż zgodziwszy się na uznanie niepodległości *Baadura*, syna i następcy *Kwarkwara*; powrócił wówczas do *Kartalinii*, jedyney pozostałości z całego królestwa. (**).

Saatabago, stawszy się tym sposobem krajem niepodległym, jak inne prowincye ościenne, dochowało religiy chrześcijańską aż do połowy *17go* wieku, a język *gruzyjski*, podziśdzien. Wszakże kraina ta, niedługo cieszyła się swą niepodległością; gdyż władcy jey (dla tego, że była bliższą

(*) Achał cyche znaczy nowa twierdza.

(**) Królestwo *Kartalinii* przyłączone zostało, w zeszłym wieku, do królestwa *Kachetyi*, przez króla *Herakliusza II*, który podbiwszy pod swe berło chanaty pograniczne *Persyi*, wywierając swój wpływ na inne prowincye *Gruzyi*, i rozciągając swoje zamiary do *Achałcychu*, korzystał powielekroć z przyjaźnych okoliczności, w napadaniu na tę prowincyą i odbieraniu miast, których jednak nie potrafił utrzymać.

Turcyi, (od innych) nie inaczej mogli u mocnić swe prawa od napaści spółzawodników, których we własnych znajdowali rodzinach, jak za pomocą *Porty*, której, zmuszeni byli znaczne dawać dary. Wszyscy inni hołdownicy, którzy wprzedy potwierdzeni byli na swych dostojenstwach przez królów *Gruzyi*, doświadczyli pożałowy tegoż losu, przez wpływ tychże przyczyn.

Nareszcie, jakiś *Beka*, stryż *Atabaga Manuczara*, otruwszy swego synowca, uciekł do *Konstantynopola*, gdzie przyjął islamizm, mianowany został od *Sultana* *Safar* baszą *Achałcychskim*, i otrzymał dostojenstwo baszy o dwu huńczukach. Podbiwszy całe *Saatabago*, poruczył straż twierdzy od r. 1625 janczarom, których wyprosił od *Sultana*, i zaczął uciemięzać *Chrześcijan*; nałożył na nich naprzd *charadżją* (podatek od religii, zwyczajny w prowincyach, podbitych pod panowanie *Turków*), a potem podbierał od kościołów i klasztorów grunta i wyrobniczy, nadanych przez królów dawniejszych; przesładował duchowieństwo (**), pozamieniał wspaniałe kościoły i klasztorry, z których wiele zawierało grobowce pobożnych *Monarchów*, w meczety, i pobudował nowe; islamizm rozszerzył się tym sposobem wszędzie przemocą. Duchowieństwo i naysznakomitsza szlachta, nie chcąc odstąpić swej wiary, unikali przesładowania ucieczką i znaleźli przytułek w krajach sąsiedzkich, mianowicie w *Kartalinii* i *Imeretyi*, gdzie posiadali na kawałkach gruntów, nadanych im od władców tych krain.

Po zeyściu *Safar* Baszy, syn jego *Jussuf*, od r. 1655, a wnuk jego *Rostom*, w 1647, równie jak ich następcy, aż do ostatniego z rodziny, podlegli baszom *Erzerumskim*; przesładowali oni *Chrześcijan* z większą jeszcze gwałtownością; nikt już nie śmiał wyznawać otwarcie religii *chrześcijańskiej*, odtąd, jak *Rostom* basza, zmusił swą żonę, nayskrutniejszemi mękami, do przyjęcia islamizmu. Lud zawsze dopełniał skrycie obrządki religijne, kiedy zakonnicy rozeszli się w głąb kraju; ale ci, żarliwość tę życiem niekiedy przytłocali, gdy się o nich naczelnicy *turccy* dowiedzieli; a niedawno jeszcze, kilku członków duchowieństwa *greckiego* i *gruzyjskiego*, otrzymało tam palmę męczeństwa.

Wreszcie, kraina ta, która niegdyś mogła, pod wielą względami, być niejako uważaną za nayslepszą część z całej prawie *Gruzyi*, stała się dla niej potem nader szkodliwą: nietylko bowiem służyła za przytułek wszystkim hordom *goralskim*, które, z poduszczenia *Turków*, rozpościerały po *Gruzyi* mordy i łupieztwa, i uprowadzały mieszkańców w niewolę do *Turcyi*; ale nadto dostarczała często woyskom *turckim* przewodników, które powielekroć napadały i pustoszyły *Gruzyą* i *Imerecyą*.

Baszalik Achałcychski znakomity jest swoim położeniem na południowym brzegu morza, tudzież rozległością i żywnością; winne łąki, drzewa oliwne, cytryny, morwy, grenaty, pomarańcze, figi i t. d. obfitsze są tam i lepsze wydają owoce, niżeli w *Gruzyi* północney, a podnoża *Kaukazu*, gdzie ich mało lub zgoła nie ma. Pola dostarczają bogatych plonów zboża wszelkiego, bawełny i t. d. Góry i lasy, dające dobre pastwiska dla bydła, obfitują w zwierzynę, a rzeki i jeziora, w naysilniejszą rybę. Pszczoły dostarczają miodu i wosku bardzo dobrego gatunku. Znajdują się też w prowincyi tey źródła wód mineralnych, posiadających własności zdrowiye pomocne. Mieszkańcy nadbrzeżni mają podostatkiem drzewa do budowli, z którego robią małe statki, do użytku handlu.

(***) Wówczas, kiedy religiy *chrześcijańską* wyznawano jeszcze w *Saatabago*, oprócz kościołów parafialnych i klasztorów, było 13 dyecezyj i tyleż biskupów, którzy zależeli od *Katolikos Gruzyi*.

Pozwolono drukować. Z polecenia *JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora*, *Andrzej Bucharcki Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler*.

w Drukarni Redakcyi.

Wilno dnia 22 Października r. 1828 Roku.

1 Sąd Exdywizorski Remissą Sądu Ziem. Wileyskiego na rozdział funduszow Assesora Bildziukiewicza ustanowiony, po odbyciu, pierwszozjazdowej czynności i po przeniesieniu jurzydykcyi swej do miasta Pttgo Wileyki, w komplecie do tegoż miejsca zebrany, przez rezolucyą dnia 9 praesentis zakroczoną postanowił, iżby kredytorowie mający pretensyą do funduszow tegoż Assesora Bildziukiewicza, z onymi do dnia 25 terażn. mca i roku przed Sądem sub amissione stawali. Datt 1828 r. 8bra 11 dnia.

Justyn Chomski Z. P. Wileyski.

Kajetan Kozieł P. Z. P. Wiley.

Michał Łapicki Pisarz Z. Wileyski.

Regent Marcin Bądzkiewicz.

1 Od Nowogródzkiej Mieskiej Policji. Na mocy ukazu Litewsko-Grodzińskiego Gubernialnego Rządu pod d. 27 septembra tego roku pod N. 35173 na raport tey Policji przysłanego; iż Nowogródzki mieszkaniec żyd Jankiel Chanonowicz Harkawy, wyjednawszy z Nowogródzkiego Powiatowego Kaznaczeystwa 11 junii tego roku na jeden rok pokormieżny paszport pod N. 901, z nim w miesiącu lipcu znaydował się Oszmiańskiego Powiatu w miasteczku Iwju, i po wyjeździe z niego do miasta Wilna niepamięta czy takowy paszport zgubił na miejscu w tém miasteczku, albo też na drodze. Przy mioty jego w tym paszporcie opisane, są następujące: wzrostu 2 arsz. $4\frac{1}{2}$ wiersz., twarzy białey czystey, gładkicy, okrągławey nieco suchej; nosa średniego ostrego; oczy szare; włosy ruse; wąsy tylko co wysiadają; usta szerokie; podbrodek ostry; brwi ruse; żonaty. Zatem ażeby takowy był wszędzie postrzegany, i ażeby pod tém imieniem ktokolwiek inny niemógł korzystać; czyni się ninieysze ogłoszenie.

2 Sąd Gł. Litewsko Wileński 2 Departamentu Wremiennego w sprawie konkursowej Exdywizyi funduszu nieżyjących Dominika i Apolonii z Domańskich Tyszkow, po Dekrecie Sądu Ziem. Ptu Wileń. 1816 r. kwietnia 18 d. nastalym, z powodu założoney appellacyi przysięgi w wykonaniu zatrzymane były; lecz gdy aktozaty za niestannością stron w ninieyszym Departamencie pomazane zostały i żadna przeszkoda nie zachodzi, co do oprzysiężenia, a w tém o skutki dekretu podana była proźba; przeto Sąd ninieyszy idącego roku 1828 października 9 dnia postanowił, ażeby w tuteyszym Departamencie każda strona pod utratą rzeczy sądzoney przysięgę wedle rolhy dekretem z daty wspomnionym przepisana, wykonała w upływie czasu po dzień 1 lutego następnego 1829 roku, o tém dla wiadomości przez Gazetę Kuryera Litewskiego trzykrotnie awizuje.

Prezydent i Kawal. Jan Rossochacki.

Sekretarz Paweł Weryha.

3 Witebska Magistratura Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza, iż w niey za ominiony w terminie dług przedawać się będą z publicznego przez aukcyą targu, zostające na ewikcyi dwa murowane trzypiętrowe domy w mie-

ście Witebsku, tuteyszey obywatelki Beyli Min-cowey; o terminach do targow ogłoszono będzie osobno.

Buchhalter Taranczuk.

5 Witebska Magistratura Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza, iż w niey za ominiony w terminie dług przedawać się będzie z publicznego przez aukcyą targu, zostające na ewikcyi morowany dom w m. Witebsku, tuteyszego kupca Gabryela Rabanowicza z Kompanistami; o terminach do targow ogłoszono będzie osobno.

Buchhalter Taranczuk.

5 Witebska Magistratura Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza, iż w niey za ominiony w terminie dług przedawać się będą z publicznego przez aukcyą targu, położone w m. Witebsku drewniane domy z murowanemi sklepami i dalszym na dziedzińcu zabudowaniem, należące do Witebskiego obywatela Leyby Hurwicz; o terminach do targow ogłoszono będzie osobno.

Buchhalter Taranczuk.

5 Witebska Magistratura Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza, iż w niey za ominiony w terminie dług przedawać się będą z publicznego przez aukcyą targu, zostające na ewikcyi, położone w m. Witebsku: murowany trzypiętrowy dom i przy nim takoz murowany trzypiętrowy imbar, należące do Witebskiego obywatela Chaima Ariewicza Etingena; o terminach do targow ogłoszono będzie osobno.

Buchhalter Taranczuk.

5 Od Wileńskiego Gubernialnego Rządu. Dekretem Wileńskiego Głównego Sądu 1go Departamentu 24 augusta na żyda Hirszę Chaimowicza sądzoney za kradzież nastalym, po utwierdzeniu jego przez Naczelnika Gubernii, 29 zeszłego septembra N. 3,631, do wypełnienia komunikacyi między innemi postanowiono: o dwóch koniach: jednym siwym przez Wileńską Mieską Policyą razem z ruchomością podsędnego Chaimowicza, i drugim kasztanowatym przez Kluczwoyta Zosielskiego Prychoda Pawłowskiego do Trockiego Niższego Ziem. Sądu; równie o drugich dwóch koniach: takoz siwym i kasztanowatym, z kolasami przez obywatela Maciańskiego do Kowieńskiego Niższego Ziemskiego Sądu, dostawionych; takoz oszlei i wożach u żyda Szmóły Abelewicza w Miednikach przebywającego znajdujących się, opublikować, i jeżeli w ciągu trzech miesięcy właściciele z prawnymi dowodami dla odebrania nie zjawią się, wtenczas przedać one z publicznego targu i uzyskane pieniądze odesłać do Wileńskiej Magistratury Powszechney Opieki; zatem ninieyszém ogłasza się, z takim dodatkiem, iż właściciele pomienionych rzeczy, do odebrania onych powinni jawić się do miejsc gdzie się znajdują, do Trockiego albo Kowieńskiego Niższego Ziem. Sądu, do których o tém razem z ninieyszém posłano ukazy. Dnia 15 8bra 1828 r.

Sowietnik Nowicki.

Sekretarz Jamont.

Kolleski Sekretarz W. Leonowicz.

3 Od Litewsko-Wileńskiego Gubernialnego Rządu Czasowej Expedycyi ogłasza się, iż z przyczyny nieoddania pożyczonego w tutejszey Magistraturze Powszechney Opieki przez P. Radcę Tayuego i Kawalera Hrabiego Ogińskiego do 100,000 kapitału na ewikcyą murowanego jego domu ze skrzydłami w mieście Wilnie na Rudwickiey ulicy pod N. 270—253 i 254 położonego, przeznaczony przez Magistraturę pomieniony dom na sprzedaż w terminach: iszym 16, 2gim 17 i 3cim ostatecznym 19 następującego listopada tego roku; zatém życzący kupić dom Senatorsa Ogińskiego, zechcą przybyć dla targow do Wileńskiej Magistratury Powszechney Opieki. Dnia 13 8bra 1828 roku.

Sowietnik Dmitrewski.

Sekretarz Sokołowski.

Naczelnik Stołu Konarzewski.

3 Litewsko-Wileńska Magistratura Powszechney Opieki niniejszém ogłasza, iż w niej będzie się sprzedawać przez aukcyą z publicznego targu, oddany na ewikcyą, za omiuieniem terminu, murowany dom wysłużonego Profesora Radcy Stanu Reszki, położony w mieście Wilnie, na przedmieściu Łukiszkach pod N. 856, we 4 miesiące od dnia późniejszego wydrukowania w gazetach obu stolic ogłoszenia, do czego osobno naznaczone będą uprzednie terminy. Dnia 7 oktobra 1828 roku.

Непременный Членъ и Кавалеръ Клейсшъ.
Секретарь И. Солимани.

Начальникъ Шола Губернскій Секретарь
Андржеевскій.

3 Niżej podpisany zawiadamia Publiczność, że w dniach 19, 23 i ostatecznym 26 idącego 8bra będzie się sprzedawać z publiczney licytacji w domu W. Werowkinowey Prezesowey za Ostrą Brabą pod N. 1289 położonym, na satysfakcyą dekretowi Ziem. Wileńskiemu rub. sr. 280 k. 72½, na Stanisławie Prosiński n wskazującemu, nowa podwójna do tegoż Prosińskiego przynależna Karéta, a dekretem na satysfakcyą kredytora podana. Życzący więc takową Karétę kupić raczą w oznaczonych terminach do domu wyżej wspomnianego jawić się. Dnia 16 8bra 1828 r.

Inspektor Andrzej Makarewicz.

Wolno drukować Policmeyster Chrzastowski.

3 Sąd Taxatorsko Exdywizorski dekretem Remissyynym Sądu Gł. Grodzień. 2go Depart. w d. 16 julii 1828 r. ferowanym, dla usatysfakcyonowania kredytorów JW. Adama Bispinka Półkownika Woysk Pol. przeznaczony, do majątności Jeziernicy w Pcie Słonim, sytuowanej przybyły, ułatwił to wszystko, cokolwiek do zaskutecznienia w pierwszym zjezdzie poruczoném było, to jest, urządził Administracyą nad dobrami rozbiorowi ulegającymi, przeznaczył Jemometryczny wymiar onych i inwentacyi, uznał komportacyą na JW. Bispinku dziedzicu, jego żonie JW. Teressie Bispinkowey, JW. Ostromęckich, i dalszych wszystkich kredytorach, stawających i niestawających, do spełnienia takowych komportacyow dzień 8 8bra terażn. r. w Kancellaryi Ziem. Słonim. pod winami sprzeciwieństwa obowiązwał, persystencyą złożyć się mających na komportacyą papierow przez cztery tygodnie i w tym przeciągu czasu wzajemną kommuniacyą onych za rewersami zastrzegł i na powtórny swóy zjazd do majątku Jezierni-

cy w pcie Słonim. sytuowanego, celem ostatecznego rozsądzenia całej konkursowey sprawy, dzień 26 nowembra bieżącego 1828 r. zakreślił, a pierwicy jeszcze to jest d. 22 oktobra dla odbycia wizyi dobr rozbiorowi uległych przybyć do Jeziernicy postanowił; o czym wszystkiem stawające i niestawające, a względem massy konkursowey interessowane strony przez ninieyszą trzykrotnie w Gazetach St-Petersburskiey, Kuryera Litewskiego i Warszawskiey umieszczającą się Awizacyą zawiadamiając, do stauności przed sobą w wyrażonym ostatecznym terminie, z dowodami i wszelką gotowoscią kredytorom JW. Adama Bispinka, oraz z jakiegokolwiek względu do dóbr jego w powiatach Słonim. i Wołkowyskim sytuowanych, pretensorow i wszystkie interessowane osoby, pod utratą ich należności czyli pod ammissyą, na skutek polecenia Sądu Gł. w ostatecznym wyroku zakreślić się mającą, wzywa i powołuje. Działo się w Jeziernicy d. 6 septembra 1828 r.

Józef Jelski Exdywizor Prezydujący.

Nikodem Kiersnowski Exdywizor.

Jan Piruski Exdywizor.

Wincenty Janowski Sądu Gł. Grodz. i Exdywizorski Regent.

3 Niżej własnoręcznie podpisany na mocy plenipotencyi roku terażn. idącego miesiąca 8bra 2 datowanej, i tegoż czasu w Sądzie Grodz. Wileńskim przyznaney od WW. JP. Konstantego i Tekli z Lipińskich Widziskich mnie wydanej, oświadczam, że nim kolej processu z WW. Janem Lipińskim, Wincentym i Maryanną z Lipińskich Lenartowiczami małżonkami o sukcesyą po zeszyłych rodzicach Kazimierzu i Ewie Lipińskich rozwinięta zostanie, awizując że wyż pomienione osoby z nikim w układy wchodząc niemogą, jakie kapitały po zgonie życia rodzicow i bądź jakiegokolwiek należności pochodzące od rodzicow zeszyłych zostały, a takowe chociażby sobie WJP. Jan Lipiński i przywłaszczal, mianując one że niby pod imieniem jego, tego nie mocen będzie od nikogo odbierać, również jeśliby processa lub inne dochodzenia przez WW. Lipińskiego Lenartowiczow we wszelkich jurysdykcyach rozpoczęte były o pozostałe należności zeszyłych Lipińskich, za nieważne uznając, i żeby mieszkańcy domow w Wilnie na Snipiszkach będących a należnych do zeszyłych Kazimierza i Ewy Lipińskich, arend Janowi Lipińskiemu i Lenartowiczom nieopłacali, ze strony różnych sukcesorow Widziskich interessowanych wszystkich przez ninieyszą trzykrotną awizacyą zastrzegam. Roku 1828 miesiąca 8bra 16 dnia.

Jako Plenipotent podpisuję Józef Leśniewski w. pol Chorąży.

Wolno drukować. Wilno d. 16 październ. 1828 r. Cenzor Norbert Jurgiewicz.

3 Podaje się do wiadomości iż na przedmieściu Łukiszkach znajduje się magazyn drzewa sosnowego suchego, różney grubości, na opał za cenę pomierną. Życzący kupować raczą zgłosić się do Murgrabiego domu JW. Mikołaja Abramowicza pod N. 407, na Wileńskiej ulicy mieszkającego.

Wolno drukować Policmeyster Chrzastowski.

K A T A L O G.

Świeżo sprowadzonych cebulek kwiatowych hollenderskich do handlu *Karola Henryka Wagnera* w Rydze, z których wymienione pod liczbami od 1 do 250 mogą się utrzymywać w pokojach i oranżeryach, pod liczbami zaś od 250 do 575 w ogrodach, a od Nru 575 do 430 w oranżeryach.

Za 1 sztukę.		Za 1 sztukę.		Za 1 sztukę.			
	R. K.		R. K.		R. K.		
<i>Hiacynty pełne, białe.</i>							
1	Altesse royale	—	70	159	La belle rouge	3	—
2	A la mode	2	—	160	Lord Wellington	3	—
3	Amphion	—	80	161	L'éclair	6	—
4	Anna Maria	4	—	162	Mignone	1	—
5	Blanche fleur	—	80	163	Monarque du monde	1	30
6	Bijoux des Amateurs	—	70	164	Morgenstond	—	90
7	Bucentaurus	1	60	165	Noble pucelle	1	—
8	Candidus violaceus	—	70	166	Paix d'Amiens	4	—
9	Coeur noir	1	50	167	Palais d'Utrecht	1	25
10	Constantia Elisabeth	—	90	168	Plaisir des Dames	5	—
11	Couronne blanche	—	80	169	Princesse Wilhelmine	2	—
12	Dageraad	—	50	170	Pyramide royale	2	50
13	Don Gratuit	—	90	171	Rouge vivant	1	—
14	Donna Margaretha	—	70	172	Rubin von Bengalen	1	50
15	Gekroonte Juweel v. Harlem	—	70	173	Superbissima rubrorum	3	—
16	Gloria Florum	1	20	174	Temple d'Apollon	1	—
17	Grande Magnificence	—	70	175	Thalia	1	—
18	Grand Monarque de France	2	—	176	Triomphe d'Europe	1	—
19	Gräfin von Welderen	—	50	<i>Hiacynty proste niebieskie.</i>			
20	Hermine	—	60	177	Aemilius	1	40
21	Lamusante	1	20	178	Aigle noir	—	90
22	La mode epuisee	2	—	179	Appius	1	50
23	Marmontel	1	—	180	Bischof royal	—	90
24	Mignon de Delphi	1	—	181	Bleu triomphant	1	20
25	Minerve	—	80	182	Comble de Gloire	3	—
26	Og, roi de Bazan	1	80	183	Crépuscule	1	50
27	Passé virgo	—	60	184	Deoletian	1	25
28	Penelope	—	50	185	Dolphin	1	20
29	Periander	—	70	186	Eleutheria	1	10
30	Raad von Staat	—	50	187	Emicus	1	—
31	Sultan Achmet	1	50	188	Frühe Gallus	—	80
32	Triumph Blandine	3	—	189	Graf van Buuren	—	80
33	Vicomtesse de Degenfeld	—	90	190	Grand Goliath	—	80
34	Violette superbe	—	80	191	Grand Jupin	—	90
35	Virgo	1	—	192	Habit imperial	3	—
36	Zoomer Kleed	—	60	193	Kayser Tiberius	—	80
<i>Hiacynty pełne żółte.</i>							
37	Bouquet orange	4	—	194	L'ami du coeur	—	70
38	Chrysolore	1	20	195	Königsmantel	1	60
39	Jaune constant	1	50	196	Monarque du monde	1	25
40	— superbe	2	10	197	Nelson	1	50
41	L'oy végétal	1	—	198	Nimrod	1	50
42	Louis d'or	2	—	199	Orondates	1	50
43	Ophir	—	90	200	Passe pourpre	1	50
<i>Hiacynty pełne czerwone.</i>							
44	Bouquet tendre	4	—	201	Plutarchus	—	70
45	Braidskleed	1	10	202	Porcelaine sceptre	1	50
46	—	—	—	203	Pourpre noiratre	—	90
47	Delice de printems	—	90	204	Princesse de Würtemberg	2	—
48	Demadosus	—	50	205	Pronk Juweel	1	20
49	Diademe de Flore	1	—	206	Ramoneur de Cheminée	3	—
50	Dido	—	60	207	Staaten General	—	90
51	Duchesse de Parme	1	20	208	Temple de Gloire	1	—
52	Flos sanguineus	1	50	209	W oczkach niebieskie	—	50
53	General Blücher	1	20	210	— — — białe	—	60
54	Grootfoest (Grand Duc)	1	—	211	— — — czerwone	—	60
55	Honneur d'Amsterdam	2	50	Za 100 sztuk w 50 gatunkach hiacyntów prostych rub. 100.			
56	Hugo Grotius	—	60	<i>Tulipany wczesne.</i>			
57	Honneur de Haarlem	—	60	Za 5 rubli.			
58	Illustre Pyramidale	—	70	212	Bruid von Haarlem	8	
59	Il pastor fido	—	50	213	Clairmond	8	
60	La beauté suprême	1	40	214	Duc van Toll, naywczesniejszy	50	
61	La Delicatesse	2	—	215	Duc van Toll, pełne	15	
62	Lord Castlereigh	2	—	216	— Voorhelm	10	
63	Madame Zoutmann	1	50	217	Grand maître de Malthe	8	
64	Marquis de la Coste	2	50	218	Phoenix de Rotterdam	10	
65	Phoenix	—	80	219	Potebacker czerwone i żółte	8	
66	Prince rose	—	50	220	Standaard	10	
67	Rose mignonne	—	60	221	Weczesne różnokolor.	25	
68	Roseukrauz von Flora	1	10	222	Turnesole bardzo pełne i wczesne po 3 rub.	1	
69	Rouge charmante	1	20	<i>Narcyzy.</i>			
70	Rouge vermeil	1	50	223	Incomparable	50	
71	Superbe royale	—	60	224	Orange Phoenix	25	
72	Temple d'Apollon	1	10	225	Sulphre Kroon	20	
73	Vocrst von Dessau	—	80	226	Van Zion	30	
<i>Hiacynty pełne niebieskie.</i>							
74	Activité	—	70	227	Centifolio	20	
75	Agathe pyramidale	—	90	228	Flore albo pleno, białe pełne	40	
76	A la mode	1	50				
77	Barok	—	60				
78	Bleu foncé	—	90				
79	Bucentaurus	1	—				
80	Duc d'anjou	1	—				
81	Duc Louis de Bronsvic	1	—				
82	— de Luxembourg	1	50				
83	— de Mecklenbourg	1	40				
84	— de Normandie	1	50				
85	Dünzigt	—	60				
86	Flore perfecto	—	90				
87	Globe terrestre	1	25				
88	Goliath	—	80				
89	Grand Sultan	—	70				
90	Habit brillant	1	—				
91	Incomparable Azur	—	70				
92	König Assingaris	1	40				
93	Krone von Indien	1	40				
94	La bien aimée	—	40				
95	L'amitié	—	90				
96	Mignon de Dryfhoud	1	20				
97	Negros superbe	1	20				
98	Nouvelle mode	—	60				
99	Oldenbarneveld	—	90				
100	Pasquin	1	20				
101	Passe tout	—	90				
102	Parle pyramide	1	30				
103	Porcellaine sceptre	—	70				
104	Prinz Hendrik v. Pruisen	—	80				
105	Reine d'Espagne	1	10				
106	Roi de Major	1	25				
107	— Josephat	—	70				
108	Rosrigra	—	70				
109	Velours pourpre	1	40				
110	w oczkach, niebieskie	—	50				
111	— — — białe	—	50				
112	— — — czerwone	—	50				
Za 100 sztuk w stu gatunkach hiacyntów pełnych, z nazwiskami, 100 r.							
<i>Hiacynty proste, białe.</i>							
113	Amatrice	—	90				
114	Apolline	1	50				
115	Belle Aurore	—	90				
116	— Esre	1	10				
117	— Galathée	—	70				
118	Blandine	—	80				
119	Duc de Cumberland	1	25				
120	Grande blanche royale	1	—				
121	Grandeur triomphante	—	70				
122	Grand maître royal	1	—				
123	— Prevot	—	80				
124	König David	—	90				
125	Königs-Juweel	1	50				
126	Königin v. Schweden	—	70				
127	La Candeur	3	—				
128	Lucretia	—	80				
129	Luister von Holland	—	80				
130	Noble de Venise	1	50				
131	Premier noble	1	—				
132	Prince Galitzin	1	70				
133	Pronk Juweel	1	40				
134	Reine d'Hollande	3	—				
135	Rhadamanthe	—	80				
136	Staaten General	1	50				
137	Triomphe Blandine	1	—				
138	Vainqueur	5	—				
139	Voltaire	3	—				
<i>Hiacynty proste żółte.</i>							
140	Adonia	—	50				
141	Alouette	1	—				
142	Belle jaune	—	50				
143	Goldne Pyramide	—	65				
144	Krone von Audaan	—	65				
145	Orange supérieur	—	75				
146	— — Vlag	—	55				
147	Pluie d'or	—	40				
<i>Hiacynty proste, czerwone.</i>							
148	Acteur	1	—				
149	Actrice	1	—				
150	Aimable Louise	—	90				
151	— — Rosette	—	80				
152	Belle Diane	—	90				
153	Cardinal	—	80				
154	Eclatante parfaite	2	—				
155	Feu amusant	2	—				
156	Henriette Wilhelmine	1	70				
157	Johanna	—	90				
158	La beauté inexprimable	1	20				

Tucety.	
229	Amitie 10
230	Baselmann minor 8
231	Chateau de Namur 8
232	Cour de Versailles ^{biate.} 8
233	Grand Monarque 8
234	— Primo extra 10
235	Staaten General 8
236	Etoile d'or 10
237	Grand soleil d'or, extra frub 12
238	Joris 10
239	Lord Major 10
240	Ma favorite. . . . . ^{zółte.} 10
241	Marseillane, la plus hative 6
242	Pangion 10
243	Stauslaw August 8
244	Wszystkich kolorów razem 15
Zonkille.	
245	Drobne proste pachnące 20
246	Pełne 16
247	— lepsze 12
248	— największe 8
249	Proste wielkie, bardzo wczesne 30
Następne cebulki udają się tylko w gruncie	
Tulipany.	
Za 1 sztukę.	
Pełne gatunkowane	
251	Aimable Violette . . . . . R 50
252	Belle Diane 1 20
253	— Violette . . . . . 1 —
254	Bizard Canelle . . . . . — 30
255	Blanc bordé pourpre . . . . . — 30
256	— de neige . . . . . — 30
257	— pourpre . . . . . — 30
258	Caffé brun . . . . . — 40
259	Couleur de feu . . . . . — 40
260	Couronne imperiale . . . . . 1 —
261	— — jaune . . . . . — 60
262	Duc d'Utrecht . . . . . — 70
263	Grandeur formidable . . . . . — 80
264	Groene Ridder . . . . . — 30
265	Flavo royal 1 50
266	Maitre royal . . . . . — 60
267	Mariage de ma fille . . . . . 1 —
268	Mignon . . . . . — 60
269	Or d'Orphir 1 50
270	Passe tout . . . . . — 80
271	Pontifex Romanus 1 50
272	Porce singulier . . . . . — 80
273	Pronk Juweel . . . . . — 80
274	Rose éclatante . . . . . 1 —
275	— jaune . . . . . — 50
276	— mundi . . . . . 1 —
277	Salamander 1 50
278	Sansegal . . . . . 3 —
279	Victorieuse . . . . . — 90
280	Violette merveilleuse . . . . . — 80
Za 5 rubli.	
281	Pełne w różnych kolor. . . . . Sztuk. 25
282	Poczworki czyli pierzaste 20
283	W przeslicznych kolorach dobranych 30
Renunkuly tureckie pełne.	
284	Merveilleuse jaune 20
285	Orange Leuw 20
286	Romano, rouge 20
Renunkuly perskie.	
287	Bardzo piękne pełne różnokolorowe 30
288	Anemomy bardzo piękne pełne różnokolor. 30
Corona Imperialis.	
289	Chinensis 5
290	Flore luteo 5
291	— — — pleno 4
292	— — — rubro 6
293	— — — pleno 5
294	Folie striato 4
295	Kroon op Kroon 4
296	Maximus 4
297	Slagswaard 5
298	William rex 5
299	Wszystkich kolorów razem 6
Lilium Martagon.	
300	Brune couronnée 5
301	Couronne de Tunis 5
302	— — d'Algier 6

303	Couronne de Jerusalem 6
304	Flore albo 5
305	Grand-Duc 5
306	La Magnificence 6
307	Pourpre foncé 5
308	— — magnifique 6
309	— — pleno 6
310	Romano 5
311	Wszystk. kolor. razem 8
Lilium Pomponium.	
312	Aigle d'or 5
313	Atlas 5
314	Bouquet rouge 5
315	Couronne d'or 5
316	— — royale 5
317	Cardinal rouge 5
318	Luteo minor 5
319	Picotté jaune 5
320	Rubro minor 5
321	— Caesar 5
322	— magnifique 5
323	Sang de Boeuf 5
324	Wszystk. kolor. razem — Liwie biate. 8
325	Lilie białe 8
326	— — — pełne 4
327	Lilium candidum flore maculato 4
328	— — — folie striato 1
329	— — calcedonicum 4
330	— — kamschatkense 4
331	— — superbum 1
332	— — tigridum 8
333	— — bulbiferum 12
Krokos.	
334	Wielki żółty 50
335	— — niebieski 50
336	— wczesny białopstry 50
337	— — — żółto-pstry 50
338	— ciemno-fioletowy 50
339	Pestowy 50
340	Biały 50
341	Mięszany 100
342	Niebieski jesienny 50
343	Żółty szafranowy 50
344	Iris anglica w wielu pięknych kolorach 30
345	— hispanica także 30
346	— persica 16
347	Frytylarye w wielu odmianach 30
348	Gladiolus Bisanthem 15
349	Mieczyki białe 20
350	— — różowe 30
351	— — purpurowe 30
352	Colchicum auctumnale 12
353	— — — vernum 12
354	Galanthus nivalis pełne 30
355	Allium Molly (Ail doré) 30
356	Amaryllis formosissima (Lis St. Jaques) 6
357	Tuborozy pełne 6
358	Hiacinthus Belgicus 6
359	— — — comosus (J. toupet) 10
360	— — — monstrosus 10
361	— — — muscaria, major (Jacinthe musquée) 10
362	— — — plumosus (Jacinthe plumée) 10
363	Ferraria tigridia (Tigridie à grandes fleurs) 5
364	Tulipa persica 12
365	Paeonia officinalis flore pl. 5
366	— — — roseo 3
367	— — — albo 2
368	— — — fl. simpl. 5
369	— — — foemina 3
370	Paeonia anomala 2
371	— — — humilis fl. pleno 3
372	— — — albiflora 2
373	— — — tenuifolia 3
374	Sanguinaria canadensis 2
Cebulki, które utrzymywane być powinny w cieplarniach lub oranżeryach	
Za 1 sztukę.	
375	Amarillis atamasco 2 50
376	— — — alata 2 50
377	Amarillis aurea . . . . . 10 —
378	— — belladonna . . . . . 4 —

379	Amarillis capensis 2 50
380	— — — crispa 2 50
381	— — — curviflora . . . . . 15 —
382	— — — equestris . . . . . 10 —
383	— — — fl. pleno . . . . . 15 —
384	— — — major . . . . . 15 —
385	— — — Fothergilli . . . . . 20 —
386	— — — Jonsoni . . . . . 15 —
387	— — — longifolia . . . . . 5 —
388	— — — lutea . . . . . 1 —
389	— — — ornata . . . . . 5 —
390	— — — — rosea . . . . . 10 —
391	— — — purpurea . . . . . 5 —
392	— — — reticulata . . . . . 15 —
393	— — — radiata . . . . . 3 —
394	— — — regina . . . . . 4 —
395	— — — revoluta . . . . . 10 —
396	— — — sarniensis . . . . . 5 —
397	— — — undulata . . . . . 4 —
398	— — — vittata . . . . . 5 à 10 —
399	Agapanthus multiflorus 2 50
400	— — — latifolius . . . . . 5 —
401	Caladium bicolor . . . . . 4 —
402	Crinum americanum . . . . . 5 —
403	— — — asiaticum . . . . . 10 —
404	— — — falcatum (Amaryll. falc.) . . . . . 40 —
405	— — — erubescens . . . . . 10 —
406	Cyrtanthus angustifolius . . . . . 2 —
407	— — — obliquus . . . . . 30 —
408	Cyclamen europaeum 2 50
409	— — — auctumnale fl. alb. 2 50
410	— — — — alepicum 2 50
411	— — — — coum . . . . . 3 —
412	— — — — persicum . . . . . 4 —
413	Geranium tuberosum 2 50
414	Gloxinia maculata . . . . . 2 —
415	— — — speciosa . . . . . 5 —
416	Gloriosa superba . . . . . 10 —
417	Eucomis punctata . . . . . 2 —
418	Ferraria Pavonia . . . . . 5 —
419	— — — undulata . . . . . 3 —
420	Haemanthus coccineus . . . . . 20 —
421	— — — — puniceus . . . . . 5 —
422	Iris Susanna (Iris ti-grée) 2 50
423	Limodorum tuberosum . . . . . 5 —
424	Pelargonium triste 2 50
425	Panacratium amboinense . . . . . 10 —
426	— — — giganteum . . . . . 10 —
427	— — — caribaeum . . . . . 5 —
428	— — — illyricum . . . . . 5 —
429	Veltheimia viridifolia (Aletris capensis) . . . . . 5 —
Georgina variabilis flore pleno.	
No.	Rubli.
14	Alexander, blanc rosé 10
	Alexandra 10
20	Ardens, pourpre vif 5
10	Ariadne, rose lilla 5
7	Agathe royal, blanc d'Agathe 5
2	Aurantiaca, orange rem-bruni 5
18	Belle Alliance, lilla rou-geatre 3
15	— — Rosette, couleur de rose 5
24	— — Sultane, coul. d'isa-belle 5
11	Calipso, violet rose 3
12	Cramoisie Royal, cramoisie vif 5
21	Jolie rouge, rouge rem-bruni 4
5	L'élégante, couleur de brique 5
25	La Candeur, blanc pur 10
15	Mariane, violet grisatre 3
8	Mignone, rouge foncé 3
23	Oldenbarnefeldt, chamois 5
6	Poniatowski, pourpre brul-lent 3
22	Sulphurine, jaune pâle 3
19	Sultan Achmet, coul. de paille 8
9	Titus, bleulilla 4
16	Violette Superbe, violet 3
17	— — — triomphante, vio-let bleuatre 3
1	Washington, pourpre bleu 3
Oprócz wyżej wyliczonych, jeszcze 30 nowych odmian, 10 gat. podług wyboru sprzedającego za 30 rub.; 16 za 45, a 24 za 75 rubli.	

U tegoż znajdują się wszelkie nasiona roślin warzywnych, kwiatowych, gospodarskich, i t. d., drzewa owocowe różnych gatunków, agresty hollenderskie i angielskie, truskawki i t. d., flanse, plauty ananasowe, mirtowe, pomarańczowe, również jak mnóstwo roślin treybhauzowych i oranżeryowych. Do cen naznaczonych w sprowadzaniu pocztą, przyłącza się koszt za przesłanie. Można też wszystkie te artykuły sprowadzać za pośrednictwem Domu Towarzystwa Dobroczynności w Wilnie.